

STRATEGICKÝ PLÁN PREŠOVSKÉHO DOBROVOĽNÍCKEHO CENTRA

PRE ROKY 2018-2021

Poslaním Prešovského dobrovoľníckeho centra (PDC) je poskytovaním profesionálnych služieb v oblasti dobrovoľníctva podporovať jeho rozvoj v Prešovskom kraji, zvyšovať kvalitu života v regióne a rozvíjať potenciál ľudí.

Zákon o dobrovoľníctve č. 406/2011 Z.z. považuje za dobrovoľníka „fyzickú osobu, ktorá na základe svojho slobodného rozhodnutia bez nároku na odmenu vykonáva pre inú osobu s jej súhlasom v jej prospech alebo vo verejný prospech dobrovoľnícku činnosť založenú na svojej schopnosti, zručnosti alebo vedomosti“ a túto činnosť vykonáva vo svojom voľnom čase.

Dobrovoľníctvom je teda bezodplatná, slobodne zvolená aktivita v prospech iného, vykonávaná po vzájomnej dohode aspoň dvoch strán.

Dobrovoľníctvo je v spoločnosti prítomné od nepamäti. Jeho kontext, podoby a stupeň formalizovania sa však menia v závislosti od spoločenských zmien, zmien hodnôt a priorít obyvateľstva, stupňa modernizácie spoločnosti a zmien v rodine a práci.

Úlohou Prešovského dobrovoľníckeho centra je zvažujúc vyššie spomenuté mapovať kontext a stav dobrovoľníctva v kraji, stanoviť potreby a možnosti rozvoja dobrovoľníctva a realizovať aktivity smerujúce k ich naplneniu.

Prešovské dobrovoľnícke centrum pôsobí na území Prešovského kraja, je súčasťou infraštruktúry dobrovoľníctva na Slovensku a jeho hlavné ciele sú stanovené takto:

- oslovovať a podporovať ľudí v zapájaní sa do dobrovoľníckych aktivít, poskytovať poradenstvo
- propagovať dobrovoľnícke príležitosti v kraji a prepájať organizácie a záujemcov o dobrovoľníctvo
- vzdelávať organizácie a pomáhať riešiť otázky týkajúce sa riadenia dobrovoľníkov a dobrovoľníckych programov
- vytvárať príležitosti pre zapájanie sa do dobrovoľníctva
- propagovať dobrovoľníctvo a zvyšovať jeho status
- zlepšovať prostredie na rozvoj dobrovoľníctva

vízia: Víziou organizácie je zlepšiť vnímanie dobrovoľníctva a posilniť jeho pozitívny dopad na Prešovský kraj. Kľúčovým zdrojom sú a budú pre nás ľudia - nadšenci, dobrovoľníci, ktorí dokážu nezištne venovať svoj čas, talent a zručnosti iným tak, aby sme spolu rozvíjali potenciál Prešovského kraja. Prostredníctvom dobrovoľníckej činnosti chceme poskytovať priestor na spoznávanie, odborný rast a spoluprácu, projektové partnerstvo a posilnenie spoločných hodnôt členov a našich partnerov. Cestou posilnenia profesionálnej činnosti chceme ostať rešpektovanou organizáciou na regionálnej úrovni a posilniť svoju pozíciu na národnej i medzinárodnej úrovni.

misia: Poslaním organizácie, jej dlhodobou misiou, je spájať dobrovoľníkov s organizáciou, ktorá je pripravená dobrovoľníkov prijať. Trpezlivo a dlhodobo realizovať osvetu, vzdelávanie a kvalitné služby v oblasti dobrovoľníctva. Všetky aktivity budem realizovať v duchu etických a morálnych hodnôt. Dokážeme opustiť svoju komfortnú zónu a prijať službu pre iných ako hodnotu, ktorú všetci vyznávame.

1. ĽUDSKÉ A FINANČNÉ ZDROJE

- a) Posilniť a stabilizovať PDC aj cez profesionálny tím PDC a pravidelného dobrovoľníka alebo stážistu. Finančná a s ňou súvisiaca personálna stabilita uľahčí dlhodobé plánovanie, ktoré smeruje k efektívnejšiemu riešeniu vnímaných problémov a na nich nadväzujúcich úloh.
- b) Skvalitniť prácu zainteresovaných, zamestnancov a dobrovoľníkov cez poskytovanie možnosti vzdelávania a postupné zavádzanie hodnotenia kvality práce s dobrovoľníkmi, organizáciami, verejnosťou.
- c) Vytvárať interné dobrovoľnícke pozície s akcentom na vzdelávací a výchovný rozvoj dobrovoľníka s reálnym dopadom na ďalšie využitie dobrovoľníctvom získaných osobnostných benefitov.
- d) Diverzifikácia zdrojov na fungovanie PDC a krytie výdavkov na aktivity. Vyhľadávať a oslovovať donorov, vytvárať partnerstvá so subjektmi samosprávy a verejnej správy pri napĺňaní ich plánov súvisiacich s dobrovoľníctvom za účelom získavania finančných zdrojov na chod organizácie.

2. PARTNERSTVÁ A SPOLUPRÁCA

a) ČLENOVIA

- udržať rozsah členskej základne na úrovni 15-20 členov
- aktívne zapájať členov do chodu PDC, využívať expertízu členských organizácií pri tvorbe vzdelávacích ponúk, nových dobrovoľníckych programov, propagačných podujatí a ďalších aktivít
- vytvárať príležitosti na spoločné aktivity a projekty, aktívne oslovovať členov s cieľom zisťovania ich aktuálnych potrieb a vytvárať ponuky na tomto základe
- udržiavať funkčnú, efektívnu a pravidelnú komunikáciu s členmi informovaním o stave a plánoch PDC a mapovaním situácie v členských organizáciách
- posilniť atraktivnosť členstva v Rade PDC

b) PARTNERI

- realizácia spoločných projektov a výmena skúseností s inými dobrovoľníckymi centrami na Slovensku a v Európe aj v rámci členstva v Platforme dobrovoľníckych centier a organizácií
- vytváranie ad hoc partnerstiev v závislosti od aktuálnej situácie a potrieb, skvalitňovanie a profesionalizovanie ponuky činnosti PDC cez vytváranie partnerstiev na všetkých geografických úrovniach – lokálnej, regionálnej, národnej aj medzinárodnej a vytváraním medzisektorovej spolupráce
- udržiavanie kontaktu a pravidelná výmena informácií so subjektmi pôsobiacimi v sociálnej oblasti na území mesta Prešov cez účasť na stretnutiach členov Synapsie, zapájaním sa do aktivít Synapsie a jej členov v závislosti od súladu cieľov

c) FIRMY

- propagácia firemného dobrovoľníctva a firiem/podnikov/inštitúcií so zavedeným prvkom firemného dobrovoľníctva, vytváranie dobrovoľníckych príležitostí podľa požiadaviek firmy, oslovovanie a zapájanie firemných zamestnancov do pripravených dobrovoľníckych podujatí
- vytváranie partnerstiev s firmami pri vytváraní nových dobrovoľníckych programov a projektov, oslovovanie zástupcov firiem na adoptovanie si dobrovoľníckeho programu
- vyhľadávanie firemných donorov na zabezpečenie chodu organizácie alebo konkrétnej aktivity, propagácia firemného darcovstva
- rozšíriť štatút oceňovania Krajské srdce na dlani o možnosť nominácie firiem na dobrovoľnícke ocenenie, podporovať organizácie v zasielaní takýchto nominácií a zvyšovať záujem firiem o zapájanie sa do firemného dobrovoľníctva cez aktívnu propagáciu ocenených firiem, ktoré sú dobrými príkladmi z praxe

d) ŠKOLY

- obnovenie komunikácie a spolupráce s univerzitami, príp. jej organizačnými zložkami na území mesta Prešov, ktoré sa pretavia do konkrétnych zmlúv a špecifikácie spolupráce
- spolupráca s univerzitami na propagácii aktuálnych dobrovoľníckych príležitostí, pri koncipovaní tém záverečných prác s cieľom získať odpovede na aktuálne problémy či stav dobrovoľníctva
- spolupráca s univerzitami alebo ich organizačnými zložkami na plnení vedecko-výskumných úloh pri medzinárodných projektoch
- zabezpečenie stálej ponuky realizácie workshopov pre stredné školy na tému dobrovoľníctva, občianskej angažovanosti, participácie
- oslovovanie a zaškoľovanie pedagógov stredných a základných škôl na zapojenie témy dobrovoľníctva do ich výchovno- vzdelávacieho procesu, ponuka mentorovania pri zavádzaní dobrovoľníckych projektov na základných a stredných školách
- oslovovanie rôznych typov škôl na zapojenie sa do dobrovoľníckych podujatí

e) SAMOSPRÁVA

- spolupráca na realizovaných projektoch PDC cez prijímanie záštity nad podujatiami, finančnú podporu aktivít, deklarované partnerstvo pri aktivitách, propagácia podujatí PDC, poskytovanie inej výpomoci pre realizáciu aktivít PDC, ktoré sú v možnostiach a kompetenciách samosprávy
- ponuka zavádzania dobrovoľníckych programov v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti samospráv, poskytovanie vzdelávania, konzultácií a mentoringu
- vytvorenie tradície dobrovoľníckeho podujatia realizovaného v krajskom meste s spolupráci PDC a mesta
- akcent na spoluprácu s mestom Prešov a Úradom PSK
- vytvorenie spolupráce so samosprávami v kraji pri riešení ich potrieb v oblasti dobrovoľníctva

3. KOMUNIKÁCIA S VEREJNOSŤOU

- a) zvyšovanie informovanosti o dobrovoľníctve a jeho statusu cez mediálne výstupy propagujúce dobrovoľnícke aktivity so zameraním na regionálne médiá
- b) vytvorenie komunikačnej stratégie, stratégie budovania mena a značky, v tejto téme spolupráca s profesionálnymi agentúrami
- c) organizovanie alebo spoluorganizovanie kampane zameranej na zvyšovanie informovanosti a prestíže dobrovoľníctva a podnietenie záujmu ľudí o zapojenie sa do dobrovoľníctva
- d) aktívne používanie minimálne 1 sociálnej siete na pravidelnú komunikáciu s verejnosťou, analýza dosahu príspevkov, zásahu cieľovej skupiny, jej reakcií, pravidelná úprava komunikačnej stratégie podľa výsledkov analýz
- e) využívanie web stránky na efektívnu komunikáciu s verejnosťou, analýza návštev web stránky, pravidelná úprava obsahu a štruktúry stránky podľa výsledkov analýz
- f) vytvorenie ďalších komunikačných nástrojov, výber podľa výsledkov analýzy, pravidelné hodnotenie dosahu on-line marketingových nástrojov a ich zefektívňovanie

4. PRÁCA S ORGANIZÁCIAMI

- a) propagácia aktuálnych dobrovoľníckych príležitostí a prepájanie záujemcov o dobrovoľníctvo s organizáciami podľa potrieb organizácií a preferencií záujemcov
- b) povzbudzovanie organizácií k pravidelnému zverejňovaniu ponúk pre dobrovoľníkov, spolupráca pri kreovaní kvalitných a zaujímavých ponúk obsahujúcich aj vzdelávací rozmer, zaškoľovanie organizácií k príprave obsahovej stránky ponuky
- c) zvyšovanie kvality manažmentu dobrovoľníkov cez tréningy, konzultácie a supervízie podľa potrieb a dopytu organizácií s dôrazom na napíňanie štandardov kvality práce s dobrovoľníkmi, prezentovanie možnosti uchádzať sa o získanie značky kvality práce s dobrovoľníkmi ako nástroja na zhodnotenie vlastných silných a slabých stránok, pomenovanie možností zlepšovania sa a využitie značky ako propagačného nástroja smerom k potenciálnym dobrovoľníkom
- d) vytváranie nových dobrovoľníckych programov podľa potrieb či požiadaviek organizácií alebo komunity, zabezpečovanie všetkých krokov riadenia dobrovoľníckeho programu s dôrazom na prípravnú fázu, ktorej súčasťou je intenzívna komunikácia s prijímajúcou organizáciou a jej príprava na samostatné riadenie programu
- e) konzultovanie vznikajúcich dobrovoľníckych programov, podpora v procese zavádzania programu, poskytovanie konzultácii problémov týkajúcich sa dobrovoľníkov či dobrovoľníckych programov
- f) zvyšovanie záujmu o krajské oceňovanie dobrovoľníkov, koordinátorov dobrovoľníkov, skupín a organizácií, konzultačná podpora organizácií pri tvorbe nominácií, aktualizácia oblastí oceňovania v závislosti od zmien v spoločnosti ovplyvňujúcich aktuálne trendy dobrovoľníctva

5. PRÁCA S DOBROVOĽNÍKMI

- a) pravidelná aktualizácia dobrovoľníckych ponúk, zverejňovanie dobrovoľníckych príležitostí cez web stránku PDC, prispôsobovanie formy ponuky cieľovej skupine s cieľom zatriťvať ju a posilniť motiváciu záujemcu o dobrovoľníctvo reagovať
- b) poskytnutie poradenstva, konzultácií a podpory pre dobrovoľníkov z rôznych oblastí, vrátane nezamestnaných
- c) realizácia verejných podujatí/eventov zameraných na propagáciu dobrovoľníctva a dobrovoľníckych príležitostí vrátane predstavovania konkrétnej, reálnej a aktuálnej ponuky, prezentovanie pozitívnych príkladov úspešných dobrovoľníckych programov s dôrazom na dobrovoľníkmi získané benefity - zručnosti, skúsenosti, kompetencie aplikovateľné a využiteľné v pracovnom či osobnom živote
- d) zaškolenie dobrovoľníkov a ich príprava na ich nové pôsobenie s prihliadnutím na potreby organizácií, ale aj požiadavky dobrovoľníkov/níčok.
- e) vytváranie príležitostí pre vlastný projekt dobrovoľníkov – motivácia k vlastnej kreativite s prihliadnutím na možnosti klientov. Priestor na osobnostný rast dobrovoľníkov.
- f) propagácia benefitov dobrovoľníckej činnosti, vzdelávanie dobrovoľníkov v oblasti prezentovania zručností, kompetencií atď získaných cez dobrovoľníctvo, používanie nástrojov na meranie prínosov pre dobrovoľníka

V rámci naplňania jednotlivých bodov tejto stratégie chceme vytvárať kvalitné partnerstvá so subjektmi z rôznych sektorov a oblastí, ktoré zdieľajú naše vízie a hodnoty a ich ciele korešpondujú s našimi. Sme otvorení každej spolupráci, ktorá pomôže rozvoju dobrovoľníctva v Prešovskom kraji a bude prínosom aj pre rozvoj PDC.

Lokálna úroveň

- vytvorenie partnerstva s mestom Prešov pri plánovaní možností rozvoja dobrovoľníctva v meste, formalizovanie tohto partnerstva, spolupráca na naplňaní takého plánu
- vytváranie spolupráce s organizáciami pracujúcimi na území mesta Prešov pri hľadaní riešení na spoločné problémy, ktoré trápia zástupcov tretieho sektora v meste, koordinovaním spoločných postupov či koncipovaním spoločných projektov
- vytváranie partnerstiev s firmami, podnikmi a inštitúciami pri ich zapájaní do dobrovoľníctva alebo podporovaní rozvoja dobrovoľníctva v ich okolí

Regionálna úroveň

- nadviazanie komunikácie s VUC o možnostiach podpory dobrovoľníctva v kraji
- oslovovanie okresných miest s ponukami zapojenia sa do nami pripravených aktivít propagujúcich dobrovoľníctvo
- pravidelná propagácia tém dobrovoľníctva cez regionálne médiá, vytváranie kontaktnej siete
- rozširovanie databázy kontaktov dobrovoľníckych organizácií so zameraním na celokrajské pokrytie, ich informovanie o ponukách PDC a novinkách z oblasti dobrovoľníctva
- vytvorenie aktívneho, zmluvného partnerstva so subjektmi mimo krajského mesta, ktoré sa angažujú v dobrovoľníctve a ktoré by plnili vybrané úlohy PDC v ich meste, hľadať možnosti finančného krytia takého partnerstva
- nadviazať komunikáciu s predstaviteľmi cirkevných obcí, ale aj vedením denominácií, ktoré majú svoje zastúpenie na území kraja s cieľom predstaviť im ciele PDC a možnosti spolupráce.

Národná úroveň

- udržanie členstva v Platforme dobrovoľníckych centier a organizácii, využívanie jej ponúk na zapájanie sa do pracovných skupín alebo riešenia projektových úloh za Prešovský kraj
- spolupráca s regionálnymi dobrovoľníckymi centrami výmena skúseností, participácia na spoločných kampaniach, projektoch, spolupráca pri riešení spoločných/rovnakých problémov

Medzinárodná úroveň

- Vyhľadávanie a vytváranie medzinárodných partnerstiev pri hľadaní odpovedí alebo riešení na aktuálne problémy z oblasti dobrovoľníctva.

Téma dobrovoľníctva je v súčasnosti na Slovensku stále viac propagovaná a čoraz pozitívnejšie vnímaná. Napriek tomu si v Prešovskom kraji uvedomujeme isté špecifiká regiónu, ktoré bránia rozvoju dobrovoľníctva a rozvoju komunit prostredníctvom dobrovoľníckych aktivistov. Okrem dosiahnutia vyššie načrtnutých cieľov je v našom záujme pracovať aj na príprave a zavedení zmien, ktoré budú mať pozitívny dopad na obraz o dobrovoľníctve, jeho imidž a tým aj ochotu ľudí zapájať sa do činnosti dobrovoľníckych organizácií. Uvedomujeme si, že niektoré zmeny si vyžadujú dlhodobú prípravu a prítomnosť viacerých pozitívnych okolností súčasne, napriek tomu chceme mať na pamäti javy, ktoré vnímame ako prekážku pri rozvoji dobrovoľníctva v kraji a postupnými krokmi pracovať na ich zmene či odstránení.

Návrh strategických zmien:

- Dohoda s univerzitami v kraji, na základe ktorej získajú uchádzači o štúdium na univerzite extra body za predchádzajúcu dobrovoľnícku činnosť. Nástroj má za cieľ podnietiť záujem a motivovať študentov stredných škôl k zapájaniu sa do dobrovoľníctva.
- Dohoda s univerzitami v kraji o zavedení povinnosti absolvovať stáž či dobrovoľnícku službu v dobrovoľníckych organizáciách alebo inštitúciách pracujúcich s dobrovoľníkmi pre študentov relevantných odborov. Zavedenie možnosti získať kredity za dlhodobú pravidelnú dobrovoľnícku činnosť študenta.
- Prijatie Stratégie podpory rozvoja dobrovoľníctva v meste Prešov. Podpísanie memoranda o spolupráci medzi PDC a mestom Prešov pri naplňaní tejto Stratégie.
- Prijatie príp. rozšírenie VZN o dotáciách v jednotlivých mestách kraja o možnosť uchádzať sa o podporu krytia aj režijných nákladov dobrovoľníckych organizácií.
- Vytvoriť systém zaškolenia pracovníkov prvého kontaktu Úradov práce, soc. vecí a rodiny v Prešovskom kraji so zameraním na: objasnenie termínu dobrovoľníctvo, benefitov dobrovoľníckej služby, výhod a prínosov pre každého – zvlášť nezamestnaného- človeka, odporúčanie prezentovať klientom dobrovoľníctvo ako cestu získavania praktických skúseností, rozvoja zručností a kompetencií uplatniteľných na trhu práce, prezentovať dobrovoľnícku činnosť ako cestu k zamestnateľnosti.
- V spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Ústredím UPSVaRu, PDCO a krajskými dobrovoľníckymi centrami vylúčiť z pomenovania aktívnych opatrení trhu práce termín „dobrovoľnícka služba“, ktorý sa používa v §52a Zákona o službách zamestnanosti, keďže nekorešponduje so Zákonom o dobrovoľníctve č.416/2011 z. Z., vytvára zmatek v pojmoch a negatívne ovplyvňuje status dobrovoľníctva. Nahradiť tento termín iným, vhodnejším slovným spojením.